

IPET

Indywidualny Program Edukacyjno- Terapeutyczny dla dziecka z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego

Wydział Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych

Jolanta Rafał-Łuniewska

Dziecko z niepełnosprawnością w przedszkolu

Niepełnosprawność nie powinna być rozumiana jako rezultat uszkodzenia ciała, zmysłów czy choroby, ale raczej jako wynik barier społecznych, ekonomicznych, fizycznych, psychicznych, jakie dziecko napotyka w środowisku.

Rewalidacja to ogół działań mających na celu przywrócenie dzieciom o sprawności ograniczonej przez dysfunkcję danego zmysłu, uraz czy chorobę możliwości prowadzenia normalnego trybu życia.

Rehabilitacja to proces, którego głównym zadaniem jest wspomaganie rozwoju osób tymczasowo i trwale poszkodowanych, kształtowanie ich kompetencji, sprawności, zdolności adaptacyjnych, umożliwiających samodzielne, niezależne funkcjonowanie wyznaczone rodzajem i stopniem niepełnosprawności.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana dziecku to różnorodne działania polegające na **rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb** rozwojowych i edukacyjnych uczniów oraz **rozpoznawaniu indywidualnych możliwości** psychofizycznych dziecka.

Realizowana jest m.in. poprzez indywidualizację działań dydaktycznych, rewalidacyjnych, terapeutycznych zarówno na obowiązkowych, jak i na dodatkowych zajęciach edukacyjnych.

**ZA ORGANIZACJĘ POMOCY
PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ
ODPOWIEDZIALNY JEST DYREKTOR PRZEDSZKOLA
i dla dziecka z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego
powołuje Zespół, który opracuje IPET**

Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny (IPET) opracowujemy dla dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego (niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym) i opini o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka.

IPET powinien uwzględniać zalecenia zawarte w orzeczeniu oraz powinien być dostosowany do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dziecka/ucznia.

Dziecko z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w przedszkolu

Praca zespołu I. Poziom diagnostyczny

- Wnikliwa analiza orzeczenia (diagnoza, zalecenia, uzasadnienie)
- **Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania dziecka** (badania specjalistyczne w przedszkolu -psychologiczne, logopedyczne i inne, rozpoznanie przeprowadzone przez nauczycieli, wywiad z rodzicami)
- Specjalne potrzeby edukacyjne dziecka (określenie potrzeb)

Praca zespołu II. Poziom programowy

- **IPET** Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny

cele terapeutyczne

Zasady pracy z dzieckiem

cele edukacyjne

Podstawa programowa wychowania przedszkolnego

(procedury osiągania celów + dostosowanie otoczenia+ rodzaje pomocy i wsparcia)

Praca zespołu III. Poziom praktyczny

- Wspieranie
- **Zajęcia** (obowiązkowe, dodatkowe, nadobowiązkowe)

Efekty pracy/osiągnięcia dziecka

Diagnoza dojrzałości szkolnej

I. POZIOM DIAGNOSTYCZNY

Rozpoznawanie potrzeb dziecka/ucznia.

potrzeby i możliwości, mocne strony i deficyty dziecka
zasoby przedszkola

Diagnoza funkcjonalna:

- **to zestawienie tych umiejętności, które dziecko przejawia w życiu codziennym i które bezpośrednio wpływają na zwiększenie jego niezależności i poprawę jakości życia**
- **obrazuje tempo, rytm i dynamikę rozwoju dziecka**

Diagnoza funkcjonalna to:

analiza wszystkich
wytworów dziecka

obserwowanie
zachowań dziecka w
różnych sytuacjach
zadaniowych
i społecznych

rozmowa z
dzieckiem

wywiad z
rodzicami

Bardzo ważnym elementem diagnozy funkcjonalnej jest sporządzenie:

- spisu rzeczy i czynności lubianych i nieakceptowanych przez dziecko
- listy sposobów okazywania przez nie aprobaty i dezaprobaty

Obserwacja jako element diagnozy dziecka

Kluczowym elementem diagnozy dziecka jest obserwacja poszczególnych **sfer jego rozwoju**:

- **umiejętności w sferze emocjonalno-społecznej** – współdziałanie i podejmowanie inicjatywy w zabawie, umiejętności organizacyjne, koleżeńskość, podporządkowanie się regułom, samodzielność w pracy, skupienie się na wykonywaniu zadania, dążenie do ukończenia zadania, tempo psychomotoryczne dziecka, poziom zabawy, na którym jest dziecko (działań bezcelowych, świadomego manipulowania, koordynacji, świadomego działania, integracji, zabawy świadomej);
- **umiejętności w sferze poznawczej**- spostrzeganie, uwaga, pamięć, mowa, myślenie;
- **umiejętności w sferze ruchowej**- pozycja i postawa ciała, lokomocja i koordynacja;
- **umiejętności w zakresie samoobsługi**- ruch, jedzenie, picie, toaleta, rozbieranie się i ubieranie

II. POZIOM PROGRAMOWY

Planowanie wsparcia i koordynowanie działań

Zespół określa zakres, w którym uczeń wymaga pomocy psychologiczno-pedagogicznej ustala zalecane formy, sposoby i okresy udzielania uczniowi pomocy opracowuje dokumentację (**Wielospecjalistyczna Ocena Poziomu Funkcjonowania Ucznia → IPET**)

Dyrektor na podstawie rekomendacji zespołu :

- **ustala** formy, sposoby i okresy udzielania pomocy oraz wymiar godzin
- **proponuje** rodzicom udział w pracach zespołu pisemnie
- **informuje** rodziców o ustalonych formach, sposobach, okresach i wymiarze godzin udzielanej pomocy
- **wnioskuje** o udział pracownika poradni psychologiczno-pedagogicznej w pracach zespołu, jeśli koordynator informuje dyrektora o takiej potrzebie

Rodzice mogą wnioskować do dyrektora o udział innych osób w pracach zespołu.

III. POZIOM PRAKTYCZNY

Wspieranie

Każdy nauczyciel i specjalista realizuje zaplanowane działania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej zgodnie ze swoimi zadaniami i kompetencjami

dyrektor przedszkola

- **pełni nadzór** jako osoba odpowiedzialna za organizację pomocy
- **monitoruje** przez cały okres realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego

Ocena efektywności pomocy udzielanej przez nauczycieli i specjalistów

dyrektor przedszkola

- **wskazuje** osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie ewaluacji
- **przyjmuje** raport po przeprowadzonej ewaluacji

MONITOROWANIE, czyli proces stałego, systematycznego zbierania danych, które podlegają analizie w celu określenia postępów dziecka i podejmowania świadomych decyzji odnośnie dalszej edukacji i wsparcia dla dziecka.

EWALUACJA to badanie praktyczne oceniające; w celu wydania sądu o jakości, wartości, ważności przeprowadzonych działań, służy systematycznemu gromadzeniu, porządkowaniu i ocenie danych dotyczących zrealizowanych działań z zakresu udzielonej dziecku pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Ewaluacja

- to użyteczna procedura do badania potrzeb i możliwości dzieci,
- wspomaga proces podejmowania decyzji dotyczących planowania i realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przyszłości,
- użyteczna przy podnoszeniu skuteczności i efektywności działań,
- użyteczna do identyfikowania słabych i mocnych stron organizowanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- umożliwia zasygnalizowanie pojawiających się problemów,
- użyteczna przy określaniu stopnia zgodności realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej i rezultatów pracy z przyjętymi założeniami.

Jakie aspekty udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej warto poddać ewaluacji?

1. Zasoby używane do realizacji IPET :

- styl i sposób pracy, jakość i częstotliwość kontaktów zarówno z dzieckiem, jak i pomiędzy nauczycielami, specjalistami i rodzicami,
- rodzaj udzielonego wsparcia oraz stosowane metody pomocy,
- częstotliwość i jakość kontaktów pomiędzy osobami realizującymi IPET w ramach spotkań zespołu,
- nakłady finansowe.

2. Skuteczność podejmowanych działań (uwzględniająca opinię dziecka/ucznia i jego rodziców):

- edukacyjnych,
- wychowawczych,
- informacyjnych,
- zmian w środowisku przedszkolnym i poza przedszkolnym,
- współpracy ze specjalistami, trenerami spoza przedszkola/szkoły.

3. Zmiany i postępy w nauce i funkcjonowaniu społecznym dziecka/ucznia.

Dlaczego ewaluacja jest ważna?

Prowadzenie ewaluacji związane jest z gotowością do zbadania i lepszego zrozumienia konsekwencji własnego działania. Dzięki temu ewaluacja może się stać:

- ✓ istotnym elementem uczenia się i samodoskonalenia nauczycieli;
- ✓ narzędziem systematycznej refleksji nad osiąganymi postępami pracy, prowadzonej w celu zwiększenia wydajności i skuteczności działań podejmowanych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- ✓ forum wypowiedzania opinii wszystkich kluczowych osób zaangażowanych w proces planowania i realizacji pomocy, zbieranych i dokumentowanych w celu wzmacniania odpowiedzialności za prowadzone formy pomocy oraz jej efekty.